

JP Autoceste Federacije BiH d.o.o.

**Revizija finansijskih izvještaja na
dan 31. decembra 2018. godine**

Sadržaj

	<i>Stranica</i>
Odgovornost za finansijske izvještaje	1
Izvještaj o reviziji finansijskih izvještaja	2
Izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti	5
Izvještaj o finansijskom položaju	6
Izvještaj o promjenama na kapitalu	7
Izvještaj o tokovima gotovine	8
Napomene uz finansijske izvještaje	9 - 34

ODGOVORNOST ZA FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

Uprava je odgovorna da osigura da su finansijski izvještaji Javnog preduzeća Autoceste Federacije BiH d.o.o. Mostar (u daljem tekstu „Društvo”), za svaku finansijsku godinu, pripremljeni u skladu sa Zakonom o cestama Federacije BiH i Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja (MSFI) koje je objavio Odbor za međunarodne računovodstvene standarde, koji daju istinit i fer pregled stanja u Društvu, kao i njegove rezultate poslovanja za godinu koja je završila 31. decembra 2018.

Nakon provedbe odgovarajućeg istraživanja, Uprava opravdano očekuje da će Društvo u dogledno vrijeme raspolažati odgovarajućim resursima, te stoga i dalje usvaja načelo vremenske neograničenosti poslovanja pri sastavljanju finansijskih izvještaja.

Odgovornosti Uprave pri izradi finansijskih izvještaja obuhvataju sljedeće:

- odabir i dosljednu primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika;
- davanje opravdanih i razboritih prosudbi i procjena;
- postupanje u skladu s važećim računovodstvenim standardima, uz objavu i obrazloženje svih materijalno značajnih odstupanja u finansijskim izvještajima i
- sastavljanje finansijskih izvještaja pod pretpostavkom vremenske neograničenosti poslovanja, osim ako pretpostavka da će Društvo nastaviti poslovanje nije primjerena.

Uprava je odgovorna za vođenje odgovarajućih računovodstvenih evidencija, koje u svakom trenutku s opravdanom tačnošću prikazuju finansijski položaj Društva. Također, Uprava je dužna pobrinuti se da finansijski izvještaji budu u skladu sa Zakonom o cestama Federacije BiH i Zakonom o računovodstvu i reviziji Federacije BiH. Pored toga, Uprava je odgovorna za čuvanje imovine Društva, te za poduzimanje opravdanih koraka za sprečavanje i otkrivanje prevare i drugih nepravilnosti.

Za i u ime Uprave
Adnan Terzić, direktor
JP Autoceste Federacije BiH
Adema Buća 20
88000 Mostar

29. april 2019. godine

Baker Tilly Re Opinion d.o.o.
Grbavička 4
71000 Sarajevo
Bosna i Hercegovina

T: +387 (0) 33 552 150
F: +387 (0) 33 552 152

info@bakertilly.ba
www.bakertilly.ba

Vlasniku i Upravi JP Autoceste Federacije BiH d.o.o. Mostar:

Izvještaj o reviziji finansijskih izvještaja

Mišljenje

Obavili smo reviziju finansijskih izvještaja Jaynog preduzeća Autoceste Federacije BiH d.o.o. Mostar (u dalnjem tekstu: „Društvo“) prikazanih na stranicama od 5. do 34., koji se sastoje od izvještaja o finansijskom položaju na dan 31. decembra 2018. godine, izvještaja o sveobuhvatnoj dobiti, izvještaja o gotovinskim tokovima i izvještaja o promjenama na kapitalu za godinu koja je tada završila, te sažetog prikaza značajnih računovodstvenih politika i drugih napomena.

Prema našem mišljenju, priloženi finansijski izvještaji fer prezentiraju u svim značajnim odrednicama finansijski položaj Društva na dan 31. decembra 2018. godine, te rezultate njegovog poslovanja i promjene u novčanom toku za godinu koja je tada završila u skladu s Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja.

Osnova za mišljenje

Obavili smo reviziju u skladu sa Međunarodnim revizorskim standardima (MRevS-ima). Naše odgovornosti prema tim standardima su detaljnije *opisane u paragrafu o revizorovim odgovornostima za reviziju finansijskih izvještaja*. Nezavisni smo od Društva u skladu s Kodeksom etike za profesionalne računovođe Odbora za međunarodne standarde etike za računovođe (IESBA) i ispunili smo naše ostale etičke odgovornosti u skladu s IESBA Kodeksom. Uvjereni smo da su revizorski dokazi koje smo prikupili dostatni i primjereni kao osnova za izražavanje našeg mišljenja.

Isticanje pitanja

Bez modifikacije našeg mišljenja, skrećemo pažnju na Napomene 32 i 34 uz finansijske izvještaje. Naime, Društvo je tokom jula 2016. godine zaprimilo Rješenje broj 13/09-3-15-11-1309/16 od strane Porezne uprave FBiH o dodatno utvrđenim obavezama, a po osnovu prethodno dostavljenog Zapisnika o izvršenoj kontroli broj 13/09-3-15-10-1309/16 od 17. juna 2016. godine. Dodatno utvrđene obaveze se odnose na obaveze po osnovu poreza na dobit za period 2011. – 2015. godina, poreza na dohodak od samostalne i nesamostalne djelatnosti, te zateznih kamata. Na navedeno Rješenje, dana 3. avgusta 2016. godine podnesena je žalba broj 01-2254-6/16 kojom Društvo osporava sve dodatno utvrđene obaveze, i to obrazloženjem da Porezna uprava pri utvrđivanju obaveza nije uzela u obzir, osim Zakona o porezu na dobit, relevantne članove Zakona o cestama FBiH, kojima je definisana djelatnost upravitelja javnih cesta, način finansiranja, te činjenica da kod Društava koja ne posluju na komercijalnoj osnovi, razlika javnih prihoda i javnih rashoda predstavlja finansijski rezultat koji je neoporeziv. Dana 24. avgusta 2016. godine Društvo je uputilo Poreznoj upravi dopunu žalbe na osnovu izjašnjenja v.d. direktora Porezne uprave od 22. avgusta 2016. godine broj 13/04-49-1-1829/16. Pomenutim izjašnjenjem v.d. direktor je iznio mišljenje o tome da inspektori pri kontroli nisu postupili po svim važećim zakonima, tj. nisu trebali izvršiti obračun i naložiti uplatu poreza na dobit u iznosu od 33.394 hiljade KM, te zatezne kamate u iznosu od 11.865 hiljada KM. Međutim, skrećemo pažnju da je Društvo na osnovu upita, dana 29. juna 2016. godine zaprimilo mišljenje Ministricе Federalnog ministarstva finansija kojim se potvrđuju raniji navodi Porezne uprave da je Društvo ipak obveznik poreza na dobit. Dana 22. avgusta 2017. godine Društву je ispostavljeno Dopunsko Rješenje broj 13/09-3-15-11-1309-1/16, kojim se definiše da je porezni obveznik (Društvo) dužan obračunati zakonski propisane zatezne kamate za dane kašnjenja od 30. aprila 2016. do datuma izmirenja obaveze, te da se prigovor Društva na prvobitni Zapisnik odbacuje kao neutemeljen. Tokom oktobra 2017. godine Društvo je uložilo žalbu na dopunsko rješenje.

Nastavno na prethodno, dana 19. decembra 2018. godine Društvo je zaprimilo Nalog za prinudnu naplatu, a 31. januara 2019. godine i Rješenje o pokretanju postupka prinudne naplate poreskih obaveza u iznosu od 61.234 hiljade KM. Obzirom da je Društvo ranije pokrenulo upravni spor protiv Rješenja Federalnog ministarstva finansija, Društvo je podnijelo zahtjev o odlaganju izvršenja prinudne naplate, što je Kantonalni sud u Sarajevu i potvrdio Rješenjem izdatim dana 21. januara 2019. godine. Kao rezultat prethodno pomenutog Rješenja, dana 14. februara 2019. godine Kantonalni porezni ured Mostar, donio je Rješenje o prekidu postupka prinudne naplate poreznih obaveza do okončanja upravnog spora.

Također, skrećemo pažnju da su prijave poreza na dobit za 2017. i 2016. godinu prvo bitno predate bez unesene porezne osnovice i utvrđenih eventualnih poreznih obaveza. Međutim, tokom januara 2019. godine Društvo je izmijenilo porezne prijave za 2016. i 2017. godinu na osnovu poziva Porezne uprave iz novembra 2018. godine, gdje je neto rezultat za obje godine prikazan kao razlika između ukupnih troškova i ukupnih prihoda umanjenih za prihode od akciza, izdavanje cestovnog zemljišta, te taksi za korištenje autocesta, i po tom osnovu je iskazan neto gubitak.

Odgovornosti Uprave i onih koji su zaduženi za upravljanje za finansijske izvještaje

Uprava je odgovorna za pripremanje i fer prezentaciju finansijskih izvještaja u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja, i za one interne kontrole za koje Uprava odredi da su potrebne za omogućavanje sastavljanja finansijskih izvještaja koji su bez značajnog pogrešnog prikazivanja uslijed prevare ili pogreške.

U sastavljanju finansijskih izvještaja, Uprava je odgovorna za procjenjivanje sposobnosti Društva da nastavi s vremenski neograničenim poslovanjem, objavljivanje, ako je primjenjivo, pitanja povezanih s vremenski neograničenim poslovanjem i korištenjem računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja, osim ako Uprava ili namjerava likvidirati Društvo ili prekinuti poslovanje ili nema realne alternative nego da to učini.

Oni koji su zaduženi za upravljanje su odgovorni za nadziranje procesa finansijskog izvještavanja kojeg je ustanovilo Društvo.

Revisorove odgovornosti za reviziju finansijskih izvještaja

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome jesu li finansijski izvještaji kao cjelina bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prevare ili pogreške i izdati revizorski izvještaj koji uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je viši nivo uvjerenja, ali nije garancija da će revizija obavljena u skladu sa MRevS-ima uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati uslijed prevare ili pogreške i smatraju se značajni ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili u zbiru, utiču na ekonomske odluke korisnika donijete na osnovu tih finansijskih izvještaja.

Kao sastavni dio revizije u skladu s MRevS-ima, stvaramo profesionalne procjene i održavamo profesionalni skepticizam tokom revizije. Mi također:

- Prepoznajemo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikazivanja finansijskih izvještaja, zbog prevare ili pogreške, oblikujemo i obavljamo revizorske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizorske dokaze koji su dostatni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikazivanja nastalog uslijed prevare je veći od rizika nastalog uslijed pogreške, jer prevara može uključivati tajne sporazume, krivotvorene, namjerno ispuštanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaznje internih kontrola.
- Stičemo razumijevanje internih kontrol relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizorske postupke koji su primjereni u datim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o djelotvornosti internih kontrola Društva.
- Ocjenujemo primjerenošć korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena i povezanih objava koje je stvorila Uprava.

- Zaključujemo o primjerenosti korištene računovodstvene osnove zasnovane na vremenskoj neograničenosti poslovanja koju koristi Uprava i, bazirano na prikupljenim revizorskim dokazima, zaključujemo o tome postoji li značajna neizvjesnost u vezi s događajima ili okolnostima koji mogu stvarati značajnu sumnju u sposobnosti Društva da nastavi s vremenski neograničenim poslovanjem. Ako zaključimo da postoji značajna neizvjesnost, od nas se zahtjeva da skrenemo pažnju u našem revizorskem izvještaju na povezane objave u finansijskim izvještajima ili, ako takve objave nisu odgovarajuće, da modificiramo naše mišljenje. Naši zaključci se zasnivaju na revizorskim dokazima pribavljenim sve do datuma našeg revizorskog izvještaja. Međutim, budući događaji ili uslovi mogu uzrokovati da Društvo prekine s vremenski neograničenim poslovanjem.
- Ocjenjujemo cijelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj finansijskih izvještaja, uključujući i objave, kao i odražavaju li finansijski izvještaji transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kojim se postiže fer prezentacija.

Dužni smo komunicirati sa onima koji su zaduženi za upravljanje u pogledu, između ostalog, planiranog obima i datuma revizije, te u pogledu značajnih nalaza revizije, uključujući sve značajne nedostatke interne kontrole koji se identificuju tokom naše revizije.

Baker Tilly Re Opinion d.o.o.
Grbavička 4, 71000 Sarajevo

Nihad Fejzić, direktor i ovlašteni revizor

Sarajevo, 29. april 2019. godine

Ezita Imamović
Ezita Imamović, ovlašteni revizor

JP AUTOCESTE FEDERACIJE BIH D.O.O. MOSTAR
IZVJEŠTAJ O SVEOBUHVATNOJ DOBITI
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. DECEMBRA 2018.

	Napomena	2018. KM 000	2017. KM 000
<i>Poslovni prihodi</i>			
Operativni prihodi	5	201.352	132.077
Ostali poslovni prihodi	6	144	189
<i>Ukupno poslovni prihodi</i>		201.496	132.266
<i>Poslovni rashodi</i>			
Materijal i usluge	7	(9.890)	(10.176)
Troškovi zaposlenih	8	(15.650)	(14.444)
Trošak amortizacije	9	(33.226)	(33.066)
Ostali troškovi poslovanja	10	(11.542)	(8.980)
<i>Ukupno poslovni rashodi</i>		(70.308)	(66.666)
DOBIT IZ REDOVNOG POSLOVANJA		131.188	65.600
<i>Finansijski prihodi i rashodi</i>			
Finansijski prihodi	11	16	8.253
Finansijski rashodi	12	(13.706)	(8.460)
DOBIT PRIJE OPOREZIVANJA		117.498	65.393
Porez na dobit	13	-	-
DOBIT NAKON OPOREZIVANJA		117.498	65.393

Napomene u nastavku čine sastavni dio finansijskih izvještaja.

JP AUTOCESTE FEDERACIJE BIH D.O.O. MOSTAR
IZVJEŠTAJ O FINANSIJSKOM POLOŽAJU
NA DAN 31. DECEMBRA 2018. GODINE

	Napomena	31.12.2018. KM 000	31.12.2017. KM 000
Dugoročna imovina			
Nematerijalna imovina	14	31.888	38.704
Nekretnine, postrojenja i oprema	15	1.793.810	1.704.751
Potraživanja za date dugoročne avanse	16	12.475	11.679
Ostala dugoročna potraživanja	17	20.000	20.000
Dugoročno razgraničeni troškovi	18	148	296
Ukupno dugoročna imovina		1.858.321	1.775.430
Kratkoročna imovina			
Zalihe	19	305	284
Ostala potraživanja	20	31.410	12.181
Kratkoročni depoziti	21	-	5.000
Novac i novčani ekvivalenti	22	78.844	396
Ukupno kratkoročna imovina		110.559	17.861
UKUPNO IMOVINA		1.968.880	1.793.291
Kapital i rezerve			
Osnivački kapital	23	2	2
Neraspoređena dobit (izvori sredstava)	-	546.514	429.016
Ostale stavke kapitala (izvori sredstava)	-	389.870	389.870
Ukupno kapital i rezerve		936.386	818.888
Dugoročne obaveze			
Obaveze po osnovu zadržanih retencija	24	5.457	15.912
Obaveze po osnovu dugoročnih kredita	25	855.312	815.626
Obaveze po dugoročnim vrijednosnim papirima	26	48.999	-
Rezervisanja	27	2.141	2.146
Ukupno dugoročne obaveze		911.909	833.684
Kratkoročne obaveze			
Obaveze po osnovu kratkoročnih kredita	28	68.766	103.413
Obaveze prema dobavljačima	29	27.470	23.103
Ostale obaveze	30	24.349	14.203
Ukupno kratkoročne obaveze		120.585	140.719
UKUPNO KAPITAL I OBAVEZE		1.968.880	1.793.291

Napomene u nastavku čine sastavni dio finansijskih izvještaja.

Potpisao za i u ime Društva 29. aprila 2019. godine:

Adnan Terzić, direktor

JP AUTOCESTE FEDERACIJE BIH D.O.O. MOSTAR
IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA NA KAPITALU
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. DECEMBRA 2018.

	Osnivački kapital KM 000	Neraspoređena dobit KM 000	Ostale stavke kapitala KM 000	Ukupno KM 000
Stanje 31. decembra 2016. godine	2	363.623	399.306	762.931
Prenos po Odlukama Vlade FBiH *	-	-	(9.436)	(9.436)
Rezultat za godinu	-	65.393	-	65.393
Stanje 31. decembra 2017. godine	2	429.016	389.870	818.888
Rezultat za godinu	-	117.498	-	117.498
Stanje 31. decembra 2018. godine	2	546.514	389.870	936.386

Ostale stavke kapitala odnose se na kapital prenesen u 2011. godini sa konta izvora sredstava tadašnje Federalne direkcije za izgradnju, upravljanje i održavanje autocesta u sastavu Federalnog ministarstva prometa i komunikacija. Navedeni kapital nije upisan u sudski registar.

* Prema Odluci Vlade FBiH broj 1241/2013 objavljenoj u Službenim novinama FBiH, odobren je prenos ulaganja koje su JP Ceste FBiH d.o.o. Sarajevo imale za izradu projektne dokumentacije na Društvo u iznosu od 321.750 KM. Također, prema odluci Vlade FBiH broj 16407/17 odobren je prenos ulaganja u granični prijelaz Bijača koje je Društvo imalo u vrijednosti od 9.757.182 KM na Upravu za neizravno oporezivanje BiH.

Napomene u nastavku čine sastavni dio finansijskih izvještaja.

JP AUTOCESTE FEDERACIJE BIH D.O.O. MOSTAR
IZVJEŠTAJ O TOKOVIMA GOTOVINE
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. DECEMBRA 2018.

	2018. KM 000	2017. KM 000
Poslovne aktivnosti		
Rezultat za godinu	117.498	65.393
<i>Usklađenje za:</i>		
Amortizaciju	33.226	33.066
Prihode po osnovu naplaćenih garancija	-	-
Prihode od kamata	(16)	(12)
Rezervisanja za sudske sporove i primanja zaposlenih	116	1.177
Umanjenje vrijednosti zaliha	6	25
Umanjenje vrijednosti nematerijalne imovine	8.883	102
Gubitke od rashodovanja stalnih sredstava	10	21
Povećanje umanjenja vrijednosti ostalih dugoročnih potraživanja	-	5.000
<i>Novčani tok iz poslovnih aktivnosti prije kretanja u obrtnom kapitalu</i>	159.723	104.772
(Povećanje)/smanjenje dugoročnih potraživanja za date avanse	(796)	10.007
Smanjenje/(povećanje) dugoročno razgraničenih troškova	148	(264)
Povećanje zaliha	(27)	(82)
Povećanje ostalih potraživanja	(11.539)	(7.674)
(Smanjenje)/povećanje obaveza po osnovu zadržanih retencija	(10.455)	11.163
Isplate po osnovu sudske sporova i otpremnina	(121)	(1.502)
Povećanje obaveza prema dobavljačima	4.367	9.840
Povećanje/(smanjenje) ostalih obaveza	2.456	(22.424)
Neto novac ostvaren u operativnim aktivnostima	143.756	103.836
Ulagačke aktivnosti		
Izdaci za nabavku materijalne i nematerijalne imovine	(124.368)	(140.777)
Smanjenje/(povećanje) depozita	5.000	(5.000)
Prilivi od prodaje materijalne imovine	6	-
Naplaćene kamate	16	12
Neto novac korišten u ulagačkim aktivnostima	(119.346)	(145.765)
Finansijske aktivnosti		
Povećanje obaveza po kreditima	5.039	39.123
Povećanje obaveza po dugoročnim vrijednosnim papirima	48.999	-
Neto novac ostvaren iz finansijskih aktivnosti	54.038	39.123
Neto povećanje/(smanjenje) novca i novčanih ekvivalenta	78.448	(2.806)
Novac i novčani ekvivalenti na početku godine	396	3.202
Novac i novčani ekvivalenti na kraju godine	78.844	396

Napomene u nastavku čine sastavni dio finansijskih izvještaja.

JP AUTOCESTE FEDERACIJE BIH D.O.O. MOSTAR
NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. DECEMBRA 2018.

---

1. OPŠTI PODACI

Javno preduzeće Autoceste Federacije BiH d.o.o. Mostar (u daljem tekstu „Društvo“) je registrovano kod Općinskog suda u Mostaru 28. oktobra 2010. godine, na osnovu Zakona o cestama Federacije Bosne i Hercegovine, kojim su Društvu date na upravljanje, građenje, rekonstrukciju, održavanje i zaštitu autoceste i brze ceste u Federaciji BiH. Sjedište Društva je u Mostaru, na adresi Ulica Adema Buća 20.

Do datuma osnivanja Društva, aktivnosti na upravljanju mrežom autocesta i brzih cesta u Federaciji BiH obavljala je Federalna direkcija za izgradnju, upravljanje i održavanje autocesta. U skladu sa Rješenjem Federalnog ministarstva prometa i komunikacija broj 01-27-2462-1/10 od 5. januara 2011. godine imenovana je Komisija za primopredaju/razduživanje dokumentacije iz radnih odnosa, finansijskih i općih poslova između Federalnog ministarstva prometa i komunikacija i Federalne direkcije za upravljanje, izgradnju i održavanje autocesta. Navedena Komisija je utvrdila stvarno stanje imovine, obaveza i potraživanja Federalne direkcije na dan 31. decembra 2010. godine. Na dan 1. januara 2011. godine izvršen je prenos sredstava i obaveza Federalne direkcije na Društvo.

1.1. Osnovna djelatnost

Osnovna djelatnost Društva je upravljanje, građenje, rekonstrukcija, održavanje i zaštita autocesta i brzih cesta. Prema članu 16. Zakona o cestama Federacije BiH predmet poslovanja Javnog preduzeća Autoceste Federacije BiH je obavljanje djelatnosti:

- priprema dugoročnih, srednjoročnih i godišnjih planova i programa razvoja, održavanja, zaštite, rekonstrukcije, izgradnje, obnove cesta i objekata na cestama kao i izvještaja o realizaciji tih planova i programa;
- poslovi održavanja i zaštite;
- investitorski poslovi za studije i projekte, obnovu, izgradnju, rekonstrukciju i održavanje na cestama i objektima;
- predlaganje finansijskih planova i unapređenja načina ubiranja sredstava za potrebe cesta;
- vođenje evidencije (baze podataka) cesta, objekata, prometne signalizacije i opreme na cestama i katastra cestovnog zemljišnog pojasa;
- ustupanje radova na rekonstrukciji, izgradnji, obnovi i održavanju cesta;
- priprema i praćenje realizacije programa mjera i aktivnosti za unapređenje sigurnosti prometa na cestama kojim upravlja;
- priprema podloga za dodjelu koncesija i osiguranje stručno-tehničkog nadzora;
- organizacija sistema naplate cestarine
- prikupljanje podataka i obavlještanje javnosti o stanju cesta i načinu odvijanja prometa;
- poduzimanje potrebnih mjera za očuvanje i zaštitu okoline;
- organiziranje i pružanje usluga korisnicima autocesta i brzih cesta;
- ostale djelatnosti sadržane u aktu o osnivanju Autocesta FBiH.

U skladu sa navedenim Zakonom, finansijska sredstva za obavljanje osnovne djelatnosti osiguravaju se iz javnih prihoda, kredita i donacija/grantova.

Na dan 31. decembra 2018. godine Društvo je zapošljavalo 423 zaposlenika (31. decembra 2017.: 395 zaposlenika).

1.2. Tijela Društva

Na dan 31. decembra 2018. godine tijela Društva su:

Uprava

Adnan Terzić
Jasmin Bučo
Marin Jelčić
Ivica Ćurić
Adisa Kadić

Direktor
izvršni direktor za projektiranje i građenje
izvršni direktor za upravljanje i održavanje
izvršni direktor za ekonomsko finansijske poslove
v.d. izvršni direktor za opće, kadrovske i pravne poslove

JP AUTOCESTE FEDERACIJE BIH D.O.O. MOSTAR
NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. DECEMBRA 2018.

---

1. OPŠTI PODACI (NASTAVAK)

1.1. Tijela Društva (nastavak)

Nadzorni odbor

Dobroslav Galić	Predsjednik
Zlatan Lovrić	Član
Bilal Tulumović	Član
Ante Vrdoljak	Član
Ibrahim Badžak	Član

Odbor za reviziju

Azra Koso	Predsjednik od 16.9.2018
Slobodan Vukoja	Član od 16.9.2018
Nina Džidić	Član od 16.9.2018
Mirzeta Hasidić	Predsjednik do 16.9.2018.
Arifa Topić	Član do 16.9.2018.
Slobodan Vukoja	Član do 016.9.2018.

2. USVAJANJE NOVIH I IZMIJENJENIH RAČUNOVODSTVENIH STANDARDA

2.1 Standardi i tumačenja na snazi u tekućem periodu

U tekućoj godini, Odbor za međunarodne računovodstvene standarde je izdao veći broj dopuna MRS i MSFI koji su obavezno na snazi za računovodstveni period koji počinje 1. januara 2018. godine ili poslije. Godišnja unapređenja uključuju dopune većeg broja MRS i MSFI, koji su prikazani kako slijedi:

MRS 28	Ulaganja u pridružena pravna lica i zajednički poduhvati (godišnja poboljšanja – na snazi od 1. januara 2018. godine)
MRS 40	Ulaganja u nekretnine (prenosi ulaganja u nekretnine – na snazi od 1. januara 2018. godine)
MSFI 1	Prva primjena Međunarodnih standarda finansijskog izvještavanja (godišnja poboljšanja – na snazi od 1. januara 2018. godine)
MSFI 2	Plaćanje temeljeno na dionicama (klasifikacija i mjerjenje plaćanja temeljenih na dionicama – na snazi od 1. januara 2018. godine)
MSFI 4	Ugovori o osiguranju (primjena MSFI 9 „Finansijski instrumenti“ sa MSFI 4 na dionicama – na snazi od 1. januara 2018. godine)
MSFI 9	Finansijski instrumenti (konačna verzija uključujući zahtjeve za klasifikaciju i vrednovanje, umanjenje vrijednosti i računovodstvo zaštite od rizika i prestanak priznavanja - na snazi od 1. januara 2018. godine)
MSFI 15	Prihodi po ugovorima s kupcima (objašnjenje za MSFI 15 – na snazi od 1. januara 2018. godine)
IFRIC 22	Transakcije u stranim valutama i avansna plaćanja (na snazi od 1. januara 2018. godine)

2.2 Standardi i tumačenja koji su objavljeni i nisu još u upotrebi

Na dan izdavanja ovih finansijskih izvještaja, sljedeći standardi, izmjene postojećih standarda i tumačenja su objavljeni, ali nisu još na snazi:

MRS 28	Ulaganja u pridružena pravna lica i zajednički poduhvati (godišnja poboljšanja – na snazi od 1. januara 2019. godine)
MSFI 9	Finansijski instrumenti (godišnja poboljšanja – na snazi od 1. januara 2019. godine)
MSFI 16	Najmovi (na snazi od 1. januara 2019. godine)
MSFI 17	Ugovori o osiguranju (na snazi od 1. januara 2021. godine)
IFRIC 23	Neizvjesnost oko poreza na dobit (na snazi od 1. januara 2019. godine)

Društvo je izabralo da ne usvoji ove standarde, amandmane standardima i tumačenja unaprijed, prije njihovog datuma stupanja na snagu. Uprava Društva predviđa da usvajanje ovih standarda i tumačenja u budućim periodima neće značajno uticati na finansijske izvještaje Društva.

JP AUTOCESTE FEDERACIJE BIH D.O.O. MOSTAR
NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. DECEMBRA 2018.

---

3. PREGLED TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

Izjava o usklađenosti

Finansijski izvještaji sastavljeni su u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja ("MSFI") koje je objavio Odbor za međunarodne računovodstvene standarde prilagođenim zahtjevima Zakona o cestama Federacije Bosne i Hercegovine. Za potrebe ovog Izvještaja, napravljene su određene reklasifikacije prethodnog perioda u cilju postizanja konzistentne prezentacije tekuće godine.

Osnova prezentiranja

Finansijski izvještaji pripremljeni su po načelu historijskog troška. Finansijski izvještaji prezentirani su u konvertibilnim markama (KM), s obzirom da je to valuta u kojoj je iskazana većina poslovnih događaja u Društvu. Konvertibilna marka je fiksno vezana za Euro (1 EUR = 1,95583 KM).

3.1 Priznavanje prihoda

Prihod se priznaje onda kada je vjerovatno da će ekonomski korist povezana sa transakcijom priteći u Društvo i kad se iznos prihoda može pouzdano izmjeriti. Prihodi se, u bilansu uspjeha, iskazuju po fer vrijednostima i to:

1. u visini javnih prihoda proisteklih iz osnovne aktivnosti Društva;
2. u visini prihoda (dobiti) proisteklih i iz drugih aktivnosti Društva, a prema sljedećim grupama, vrstama i podvrstama:
  - prihodi od finansiranja, i to: prihodi od redovnih i zateznih kamata, prihodi od kursnih razlika i ostali prihodi od finansiranja;
  - prihodi od prodaje stalnih sredstava koja su se koristila i vezana su za osnovnu djelatnost Društva;
  - prihodi po osnovu promjene vrijednosti date imovine na upravljanje u visini obračunate amortizacije te imovine, za koju su obezbjeđeni izvori sredstava i
  - ostali poslovni prihodi (prihodi od donacija, prihodi od stalne imovine, prihodi od otpisa obaveza i naplaćenih prije otpisanih potraživanja, prihodi od viška, prihodi od naknađenih šteta za osiguranu imovinu, prihodi od povrata (ukidanja) rezervisanja), prihodi od sučeljavanja rashodovanog dijela imovine kao rezultat primjene MRS-36.

Prihodi od osnovne djelatnosti u skladu sa Zakonom o cestama član 88. tačka a predstavljaju evidentirane javne prihode koja služe za održavanje, zaštitu, obnovu, rekonstrukciju i izgradnju javnih cesta.

Javne prihode čine:

- naknade za autoceste i ceste iz maloprodajne cijene nafte i naftnih derivata (akciza na gorivo);
- posebne naknade za upotrebu autoceste, brzih cesta i određenih cesta i objekata sa naplatom na cestama (cestarina);
- naknade za korištenje cestovnog zemljišta ili od reklamnih znakova;
- naknada za iznajmljivanje TK kanalizacije;
- ostale naknade po posebnim propisima.

Prihodi od akciza se priznaju za ona vremenski period u kojem su sredstva prikupljena od strane nadležnog organa. Prihod od cestarina se primarno evidentira u vremenskom periodu kad je izvršeno fakturisanje ili naplata cestarine. Na kraju obračunskog perioda vrši se korekcija te se naplaćeno, a neiskorišteno pravo prolaza evidentira kao odgođeni prihod. Odgođeni prihodi od izdatih Rješenja za korištenje javnih površina priznaju se kao prihod od osnovne djelatnosti u momentu uplate sredstava. Prihodi od kamata priznaju se na vremenskoj osnovi u visini obračunatih iznosa koji se odnose na obračunski period u kojem su naplaćene. Za primljene donacije i imovinu bez naknade Društvo primjenjuje prihodovni pristup u skladu sa zahtjevima Međunarodnog računovodstvenog standarda 20: „Računovodstvo za državne potpore i objavljivanje državne pomoći“. Dobici od prodaje dugotrajne imovine koju je koristila za obavljanje osnovne djelatnosti, kao oblika izvanredne aktivnosti, iskazuje se po neto ostvarenoj vrijednosti. Ostali se poslovni prihodi priznaju prema opštim načelima priznavanja prihoda odnosno pojedine vrste ostalih prihoda prema načinu koji proizilazi iz ugovora, odluke, zakona ili drugog propisa.

JP AUTOCESTE FEDERACIJE BIH D.O.O. MOSTAR
NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. DECEMBRA 2018.

---

3. PREGLED TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

3.2 Odgođeni prihodi

Donacije u novcu, radnoj snazi i nekretninama, postrojenjima i opremi korištene prilikom izgradnje ili rekonstrukcije puteva i u druge operativne svrhe se izvještavaju u bilansu stanja kao odgođeni prihod koji se priznaju u prihod po linearnoj metodi tokom budućeg perioda kako bi se koristio u investicijama ili redovnoj upotrebi, u procijenjenom ekonomskom vijeku trajanja doniranog sredstva.

3.3 Troškovi posuđivanja

Troškovi posuđivanja, koji se mogu direktno pripisati sticanju, izgradnji ili proizvodnji kvalifikovanih sredstava, sredstava za koje je potrebno znatno vremensko razdoblje da se dovedu u stanje koje je pogodno za namjeravanu upotrebu ili prodaju, uključuju se u trošak tih sredstava do momenta kada su sredstva suštinski spremna za njihovu namjeravanu upotrebu ili prodaju. Prihodi od ulaganja zarađeni privremenim ulaganjem namjenskih kreditnih sredstava tokom njihovog trošenja za kvalificirano sredstvo oduzimaju se od troškova pozajmljivanja koji se mogu kapitalizirati. Svi drugi troškovi posuđivanja priznaju se u neto dobit ili gubitak perioda u kojem su nastali.

3.4 Strane valute

Poslovni događaji koji nisu u konvertibilnim markama početno se knjiže preračunavanjem po važećem kursu na datum transakcije. Monetarna imovina i obaveze iskazani u stranim valutama ponovno se preračunavaju na datum bilansa stanja primjenom kursa važećeg na taj datum. Dobici i gubici nastali preračunavanjem iskazuju se u okviru bilansa uspjeha za period u kojem su nastali.

3.5 Primanja zaposlenih

Društvo, u toku poslovanja, uplaćuje u ime svojih zaposlenih penziono i zdravstveno osiguranje koje se obračunava na bruto plate, te poreze na plate koji se obračunavaju na neto plate. Društvo uplaćuje navedene doprinose u korist entitetskog penzionog i zdravstvenog fonda u toku godine po zakonom utvrđenim stopama. Društvo također isplaćuje, u skladu sa lokalnom legislativom, naknade za topli obrok, prevoz i regres. Ovi troškovi terete bilans uspjeha u periodu u kojem su nastali. Društvo nema druge obaveze vezane za isplate penzija ili drugih beneficija, kako bivšim zaposlenim tako i aktivnim zaposlenim.

Otpremnine za penzije i prijevremeni odlazak u penziju

Društvo isplaćuje zaposlenima otpremnine prilikom odlaska u penziju u visini od tri do šest prosječnih plata zaposlenika isplaćenih u posljednjih 6 mjeseci. Društvo nema druge definisane planove za otpremnine za penzije i prijevremeni odlazak u penziju za zaposlenike ili Upravu u Bosni i Hercegovini.

3.6 Oporezivanje

Porez na dobit

Prema članu 94. Zakona o cestama, Društvo ne posluje na komercijalnoj osnovi niti je osnovano radi sticanja dobiti, već svoje aktivnosti obavlja na osnovu odobrenog Plana i programa rada od strane Federacije BiH. Razlika javnih prihoda i javnih rashoda Društva predstavlja finansijski rezultat koji je neoporeziv. Iskazani finansijski rezultat ne može biti predmet ponovne raspodjele na dividendu ili povećanje kapitala.

Porez na dodatu vrijednost

Zakonom o porezu na dodatu vrijednost uvedena je obaveza i regulisan sistem plaćanja poreza na dodatu vrijednost na teritoriji Bosne i Hercegovine počevši od 1. januara 2006. godine. Propisana stopa poreza na dodatu vrijednost iznosi 17%. Na osnovu Uvjerenja Uprave za indirektno/neizravno oporezivanje broj 04/1-17/1-UPJR/1-2839-2/15 od 22. aprila 2015. godine, JP Autoceste FBiH je obveznik poreza na dodatu vrijednost počev od 1. aprila 2015. godine.

JP AUTOCESTE FEDERACIJE BIH D.O.O. MOSTAR
NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. DECEMBRA 2018.

---

3. PREGLED TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

3.6 Oporezivanje (nastavak)

Porezi i doprinosi koji ne zavise od rezultata

Porezi i doprinosi koji ne zavise od rezultata predstavljaju plaćanja prema važećim zakonskim propisima, radi finansiranja raznih komunalnih i drugih potreba. Ovi porezi i doprinosi uključeni su u okviru ostalih poslovnih rashoda.

3.7 Nekretnine, postrojenja i oprema

Nabavka nekretnina, postrojenja i opreme iskazuje se po nabavnoj cijeni umanjenoj za akumuliranu amortizaciju i umanjenje vrijednosti ako umanjenje postoji. Trošak nabavke obuhvata nabavnu cijenu i sve troškove direktno povezane s dovođenjem sredstva u radno stanje za namjeravanu upotrebu. Troškovi tekućeg održavanja i popravaka, zamjene te investicijskog održavanja manjeg obima priznaju se kao rashod kad su nastali.

Troškovi značajnih investicijskih održavanja i zamjene se kapitaliziraju. Naknadno povećanje nabavne vrijednosti stalnih sredstava definiše se u toku izrade plana investicionog ulaganja a izvršava se u sljedećim slučajevima:

- izgradnja nove cestovne infrastrukture napravljene po novoj trasi autoceste i brzih cesta (nova cesta);
- sve sanacije i rehabilitacije autoceste i brzih cesta kao zamjenski dio koji obezbeđuju sigurnost i produženje vijeka trajanja;
- sve rekonstrukcije kao zamjenski dio koji obezbeđuju sigurnost i produženje vijeka trajanja;
- naknadno ulaganje u opremu (koje rezultira produženjem vijeka trajanja, povećanjem kapaciteta, i unapređuje kvalitet učinka).

Knjigovodstveni iznos zamjenskog dijela saniranih i rekonstruisanih autocesta i brzih cesta se isknjižava i na teret rashoda. Iznos smanjenja knjigovodstvene vrijednosti dijela sanirane ili rekonstruisane cestovne infrastrukture za svako pojedinačno investiciono ulaganje, utvrđuje Sektor za pripremu gradnje i građenje za svaku sanaciju i rekonstrukciju za koju se vrši zamjenski dio. Za utvrđivanje vrijednosti zamjenskog dijela za isknjižavanje sa dugotrajne imovine koristi se sljedeća formula:

KM/km = ukupna vrijednost gornjeg sloja / Ukupno km auto ceste x km rehabilitacije.

Dobici i gubici nastali na osnovu rashodovanja ili otuđenja nekretnina, postrojenja i opreme iskazuju se u bilansu uspjeha u periodu u kojem su nastali.

Obračun amortizacije započinje u trenutku u kojem je sredstvo spremno za namjeravanu upotrebu. Amortizacija se obračunava tako da se nabavna ili procijenjena vrijednost imovine, osim investicija u toku, otpisuje tokom procijenjenog korisnog vijeka imovine primjenom linearne metode po sljedećim stopama:

	Procijenjeni vijek trajanja	Stopa amortizacije
Donji stroj autoceste	neograničen	0,00%
Tuneli (primarna konstrukcija)	neograničen	0,00%
Gornji stroj autoceste – habajući dio	15 godina	6,67%
Gornji nosivi stroj autoceste	40 godina	2,50%
Mostovi (vijadukti, nadvožnjaci itd.)	66,67 godina	1,50%
Tuneli (sekundarna konstrukcija)	40 godina	2,50%
Objekti kontrolne naplate (zidani)	35 godina	2,86%
Naplatne kućice i drugi montažni objekti	20 godina	5,00%
Trafostanice	35 godina	2,86%
Oprema	od 5 do 20 godina	od 5,00% do 20,00%
Vozila	6,45 godina	15,50 %
Knjige i umjetnička djela	neograničen	0,00%

JP AUTOCESTE FEDERACIJE BIH D.O.O. MOSTAR

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. DECEMBRA 2018.

3. PREGLED TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

3.8 Nematerijalna imovina

Nematerijalna imovina je imovina koja po svojoj vremenskoj klasifikaciji zadovoljava kriterije stalnih sredstava i koja istovremeno zadovoljavaju sve od sljedećih uslova:

- radi se o sredstvu koju je moguće prepoznati (kao što je software ili novi procesi);
- ako je vjerojatno da će sredstvo ostvariti будуću ekonomsku korist i
- ako je moguće pouzdano izmjeriti troškove sticanja sredstva.

Nematerijalna imovina koju je kreiralo Društvo amortizira se linearnom metodom tokom njenog korisnog vijeka po sljedećim stopama:

	Procijenjeni vijek trajanja	Stopa amortizacije
Projektna dokumentacija	5 godina	20,00%
Softver	5 godina	20,00%

3.9 Novac i novčani ekvivalenti

Novac i novčani ekvivalenti obuhvataju depozite po viđenju i oročene depozite sa dospjećem do tri mjeseca.

3.10 Umanjenje vrijednosti imovine

Na svaki datum bilansa Društvo preispituje knjigovodstvene iznose svojih nekretnina, postrojenja i opreme da bi utvrdilo postoje li naznake da je došlo do gubitaka uslijed umanjenja vrijednosti navedene imovine. Ako postoje takve naznake, procjenjuje se nadoknadivi iznos sredstva da bi se mogao utvrditi eventualni gubitak nastao umanjenjem. Ako nije moguće procijeniti nadoknadivi iznos pojedinog sredstva, Društvo procjenjuje nadoknadivi iznos jedinice koja generira novac, a kojoj to sredstvo pripada. Nadoknadiva vrijednost je neto prodajna cijena ili vrijednost u upotrebi, zavisno o tome koja je viša. Za potrebe procjene vrijednosti u upotrebi, procijenjeni budući novčani tokovi diskontiraju se do sadašnje vrijednosti primjenom diskontne stope prije oporezivanja koja odražava sadašnju tržišnu procjenu vremenske vrijednosti novca i rizike specifične za to sredstvo.

Ako je procijenjen nadoknadivi iznos sredstva (ili jedinice koja generira novac) manji od knjigovodstvenog iznosa, onda se knjigovodstveni iznos toga sredstva umanjuje do nadoknadivog iznosa. Gubici od umanjenja vrijednosti priznaju se odmah kao rashod, osim ako sredstvo nije zemljište ili zgrada koje se ne koristi kao investicijska nekretnina koja je iskazana po revaloriziranom iznosu, u kojem slučaju se gubitak od umanjenja iskazuje kao smanjenje vrijednosti nastalo revalorizacijom sredstva.

Kod naknadnog poništenja gubitka od umanjenja vrijednosti, knjigovodstveni iznos sredstva (jedinice koja generira novac) povećava se do revidiranog procijenjenog nadoknadivog iznosa toga sredstva, pri čemu veća knjigovodstvena vrijednost ne premašuje knjigovodstvenu vrijednost koja bi bila utvrđena da u prethodnim godinama nije bilo priznatih gubitaka na tom sredstvu (jedinici koja generira novac) uslijed umanjenja vrijednosti. Poništenje gubitka od umanjenja vrijednosti odmah se priznaje kao prihod, osim ako se predmetno sredstvo ne iskazuje po procijenjenoj vrijednosti, u kojem slučaju se poništenje gubitka od umanjenja vrijednosti iskazuje kao povećanje uslijed revalorizacije.

3.11 Rezervisanja

Rezervisanja se priznaju ako Društvo trenutno ima pravnu ili izvedenu obavezu kao posljedicu događaja iz prošlog razdoblja i ako postoji vjerovatnoća da će Društvo morati podmiriti navedenu obavezu. Iznos priznat kao rezervisanje je najbolja procjena iznosa potrebnog za podmirenje postojeće obaveze na dan bilansa stanja, uvezši u obzir rizike i nesigurnosti vezane za obavezu. Kada se rezervacija mjeri pomoću novčanih tokova koji su po procjeni dovoljni za podmirenje postojeće obaveze, njen knjigovodstveni iznos jeste postojeća vrijednost tih novčanih tokova.

JP AUTOCESTE FEDERACIJE BIH D.O.O. MOSTAR
NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. DECEMBRA 2018.

---

3. PREGLED TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

3.12 Finansijski instrumenti – početno priznavanje i naknadno mjerjenje

Finansijski instrument je svaki ugovor na osnovu kojeg nastaje finansijska imovina jednog subjekta i finansijska obaveza ili vlasnički instrument drugog subjekta.

a) Finansijska imovina

Početno priznavanje i mjerjenje

Finansijska imovina se klasificuje, po početnom priznavanju, kao naknadno mjerena po amortiziranom trošku, fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit ili fer vrijednost kroz dobit ili gubitak. Klasifikacija finansijske imovine pri početnom priznavanju zavisi od ugovorenih karakteristika novčanih tokova finansijske imovine i poslovnog modela subjekta za upravljanje finansijskom imovinom. Uz izuzetak potraživanja od kupaca koja ne sadrže značajnu finansijsku komponentu ili za koje je Društvo primjeno praktična rješenja, Društvo inicijalno mjeri finansijsku imovinu po fer vrijednosti uvećano za, u slučaju da ne prikazuje finansijsku imovinu po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha, transakcijske troškove. Potraživanja od kupaca koja ne sadrže značajnu finansijsku komponentu ili za koja je Društvo primjeno praktično rješenje se mjere po njihovojo transakcijskoj cijeni, kako je definisano u MSFI 15. Da bi finansijska imovina bila klasificirana i mjerena po amortiziranom trošku ili fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit, treba biti ispunjen uslov da ugovornim uvjetima finansijske imovine nastaju na određeni datum novčani tokovi koji su samo plaćanja glavnice i kamate na glavnici. Poslovni model Društva za upravljanje finansijskom imovinom se odnosi na način na koji Društvo upravlja svojom finansijskom imovinom kako bi generisalo novčane tokove. Poslovni model određuje da li će se novčani tokovi ostvariti naplatom ugovorenih novčanih tokova, prodajom finansijske imovine ili oboje. Kupovine i prodaje finansijske imovine koje zahtjevaju isporuku imovine u vremenskom okviru utvrđenom propisom ili konvencijom na tržištu (regularna trgovina) se priznaju na datum trgovanja, tj. na datum kada se Društvo obavezalo da kupi ili proda imovinu.

Naknadno mjerjenje

Za potrebe naknadnog mjerjenja, finansijska imovina se klasificira u četiri grupe:

- Finansijska imovina po amortiziranom trošku (dužnički instrumenti);
- Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit sa kumulativnim iznosima dobitaka i gubitaka koji se po prestanku priznavanja prenose u dobit ili gubitak (dužnički instrumenti);
- Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit sa iznosima dobiti i gubitaka koji se kasnije ne prenose u dobit ili gubitak (instrumenti kapitala);
- Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak.

Prestanak priznavanja

Finansijska imovina se prestaje priznavati kada i samo kada:

- ističu ugovorna prava na novčane tokove od finansijske imovine; ili
- Društvo je prenijelo svoja prava na primanje novčanih tokova od finansijske imovine, ili je preuzele obavezu plaćanja primljenih novčanih tokova u potpunosti bez suštinskog kašnjenja trećoj strani; kao i a) Društvo je prenijelo suštinski sve rizike i koristi od vlasništva, ili b) Društvo niti prenosi niti zadržava suštinski sve rizike i koristi od vlasništva nad finansijskom imovinom, ali je prenijelo kontrolu nad finansijskom imovinom.

Kada Društvo prenosi ugovorna prava na primanje novčanih tokova od finansijske imovine ili je ušlo u sporazum o prenosu, dužno je procijeniti obim do kojeg zadržava rizike i koristi od vlasništva nad finansijskom imovinom. Kada niti prenosi niti zadržava suštinski sve rizike i koristi od vlasništva nad finansijskom imovinom, ali također nije prenio kontrolu nad imovinom, Društvo nastavlja da priznaje finansijsku imovinu u iznosu svog nastavka sudjelovanja u finansijskom imovini. U tom slučaju, Društvo također priznaje povezanu obavezu.

JP AUTOCESTE FEDERACIJE BIH D.O.O. MOSTAR
NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. DECEMBRA 2018.

---

3. PREGLED TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

3.12 Finansijski instrumenti – početno priznavanje i naknadno mjerjenje (nastavak)

Umanjenje vrijednosti finansijske imovine

Društvo priznaje rezervacije za umanjenje vrijednosti za očekivane kreditne gubitke od finansijske imovine za sve dužničke instrumente osim onih po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak. Očekivani kreditni gubici predstavljaju razliku između ugovorenih novčanih tokova koji se duguju Društvu u skladu sa ugovorom i svih novčanih tokova koje Društvo očekuje primiti, diskontirano po izvornoj efektivnoj kamatnoj stopi ili efektivnoj kamatnoj stopi usklađenoj za kreditni rizik za kupljenu ili izdanu finansijsku imovinu umanjenju za kreditne gubitke. Očekivani novčani tokovi trebaju uključivati novčane tokove od prodaje osiguranja plaćanja ili drugih kreditnih poboljšanja koja su sastavni dio ugovornih uvjeta.

Očekivani kreditni gubici se priznaju u dvije faze. Na svaki izvještajni datum, Društvo je dužno mjeriti rezervacije za umanjenje vrijednosti za finansijski instrument u iznosu koji je jednak trajanju očekivanih kreditnih gubitaka ako se kreditni rizik za taj finansijski instrument značajno povećao od početnog priznavanja. Ako se na izvještajni datum kreditni rizik na finansijski instrument nije značajno povećao od početnog priznavanja, Društvo je dužno mjeriti ispravak gubitka za taj finansijski instrument u iznosu jednakom 12-mjesečnim očekivanim kreditnim gubicima. Za potraživanja od kupaca i ugovornu imovinu, Društvo primjenjuje pojednostavljeni pristup prilikom računanja očekivanih kreditnih gubitaka. U skladu sa tim, Društvo ne prati promjene u kreditnom riziku, nego umjesto toga priznaje ispravak gubitka u iznosu jednakom očekivanim kreditnim gubicima određenog vijeka trajanja, na svaki izvještajni datum.

b) Finansijske obaveze

Početno priznavanje i mjerjenje

Finansijske obaveze su klasificirane, prilikom početnog priznavanja, kao finansijske obaveze po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak, pozajmice i krediti, obaveze prema dobavljačima i ostale obaveze. Sve finansijske obaveze se početno priznaju po fer vrijednosti i, u slučaju pozajmica i kredita, obaveza prema dobavljačima i ostalih obaveza, neto od direktno povezanih transakcionalih troškova. Finansijske obaveze Društva uključuju obaveze prema dobavljačima i ostale obaveze, pozajmice i kredite uključujući bankovna prekoračenja.

Naknadno mjerjenje

Merenje finansijskih obaveza ovisi o njihovoj klasifikaciji, kao što je ispod opisano:

Finansijske obaveze po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak

Finansijske obaveze po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak uključuju finansijske obaveze namijenjene za trgovanje i finansijske obaveze određene pri početnom priznavanju kao po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak. Finansijske obaveze su klasifikovane kao namijenjene za trgovanje ako su nastale sa ciljem otkupa u bliskoj budućnosti. Dobici ili gubici na obavezama namijenjenim za trgovanje se priznaju u izvještaju o dobiti ili gubitku. Finansijske obaveze određene pri početnom priznavanju kao po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak su određene na datum početnog priznavanja i samo ukoliko su kriteriji iz MSFI 9 zadovoljeni.

Pozajmice i krediti

Nakon početnog priznavanja, kamatonosne pozajmice i krediti se nakadno mjere po amortiziranom trošku koristeći metod efektivne kamatne stope. Dobici ili gubici se priznaju u dobit ili gubitak kada se obaveze prestaju priznavati i kroz proces amortizacije.

JP AUTOCESTE FEDERACIJE BIH D.O.O. MOSTAR
NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. DECEMBRA 2018.

---

3. PREGLED TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

3.12 Finansijski instrumenti – početno priznavanje i naknadno mjerenje (nastavak)

Prestanak priznavanja

Finansijska obaveza se prestaje priznavati kada i samo kada je podmirena tj. kada je obaveza određena ugovorom odbačena ili poništena ili ističe. Zamjena između postojećeg zajmoprimeca i zajmodavca dužničkog instrumenta sa suštinski različitim uvjetima treba se obračunavati kao gašenje izvorne finansijske obaveze i priznavanje nove finansijske obaveze. Slično tome, suštinska modifikacija uvjeta postojeće finansijske obaveze ili dijela iste treba se obračunati kao gašenje izvorne finansijske obaveze i priznavanje nove finansijske obaveze. Razlika između knjigovodstvenih iznosa se priznaje u računu dobiti ili gubitka.

3.13 Zalihe

Zalihe se iskazuju po trošku ili neto prodajnoj vrijednosti, ovisno o tome što je niže. Trošak obuhvata fakturnu cijenu i sve zavisne i indirektne troškove povezane s dovođenjem zaliha do njihove sadašnje lokacije i u sadašnje stanje. Zalihe sitnog inventara otpisuju se 100% prilikom stavljanja u upotrebu.

4. KLJUČNE RAČUNOVODSTVENE PROCJENE I PRETPOSTAVKE

Kod primjene računovodstvenih politika, opisanih u Napomeni 3, Uprava Društva donosi odluke, te daje procjene i pretpostavke koje utiču na iznose imovine i obaveza, koji se ne mogu izvesti iz ostalih izvora. Procjene i pretpostavke zasnovaju se na prijašnjem i ostalim relevantnim faktorima. Stvarni iznosi mogu se razlikovati od procijenjenih.

Procjene i pretpostavke se stalno preispituju. Izmjene knjigovodstvenih procjena priznaju se u periodu izmjene ukoliko se odnose samo na taj period, ili u periodu izmjene i budućim periodima ukoliko izmjena utiče na tekući i buduće periode.

4.1 Ključni izvori procjene neizvjesnosti

Sljedeće su ključne pretpostavke koje se odnose na budućnost i ostali ključni izvori procjene neizvjesnosti na datum bilansa stanja, koji imaju značajan rizik uzrokovanja materijalnog usklađivanja knjigovodstvene vrijednosti sredstava i obaveza u narednoj finansijskoj godini.

Vijek trajanja materijalne i nematerijalne imovine

Kao što je opisano u Napomeni 3, Društvo pregleda procijenjeni vijek trajanja materijalne i nematerijalne imovine na kraju svakog godišnjeg izvještajnog perioda.

5. OPERATIVNI PRIHODI

	2018. KM 000	2017. KM 000
Prihodi od akciza	165.487	97.699
Takse za korištenje autocesta	35.085	33.565
Najam javnog zemljišta	524	505
Prihodi od prodaje ACC uređaja	162	209
Prihod od prefakturisanih troškova	94	87
Prihod po osnovu donacija	-	12
Ukupno	201.352	132.077

JP AUTOCESTE FEDERACIJE BIH D.O.O. MOSTAR
NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. DECEMBRA 2018.

---

6. OSTALI POSLOVNI PRIHODI

	2018. KM 000	2017. KM 000
Naknadno ispostavljeni obračuni za vansudsku nagodbu od osiguranja	50	30
Naplata šteta od osiguravajućih društava	48	97
Ostalo	46	62
Ukupno	144	189

7. MATERIJAL I USLUGE

	2018. KM 000	2017. KM 000
Troškovi usluga održavanja i zaštitarske usluge	7.989	7.986
Energija	1.313	1.326
Materijal	259	280
HTZ oprema, sitan inventar i rezervni dijelovi	167	368
Nabavna vrijednost prodate robe (ACC TAG)	162	216
Ukupno	9.890	10.176

8. TROŠKOVI ZAPOSLENIH

	2018. KM 000	2017. KM 000
Bruto plate	14.151	13.014
Topli obrok, prevoz i regres	1.295	1.225
Troškovi službenih putovanja	79	80
Ostale naknade zaposlenim	125	125
Ukupno	15.650	14.444

9. TROŠKOVI AMORTIZACIJE

	2018. KM 000	2017. KM 000
Amortizacija materijalnih sredstava	32.274	32.302
Amortizacija nematerijalnih sredstava	952	764
Ukupno	33.226	33.066

JP AUTOCESTE FEDERACIJE BIH D.O.O. MOSTAR
NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. DECEMBRA 2018.

---

10. OSTALI TROŠKOVI POSLOVANJA

	2018. KM 000	2017. KM 000
Gubici od umanjenja vrijednosti nematerijalne imovine (Napomena 14)	8.883	102
Troškovi zakupa	623	507
Troškovi pruženih usluga	413	514
Porezi, takse i članarine	313	307
Troškovi telekomunikacija	225	216
Usluge čišćenja prostorija	179	160
Bankarske naknade	130	272
Naknade članovima Nadzornog odbora i članovima raznih komisija	121	126
Troškovi konsultantskih usluga	121	-
Rezervisanja (Napomena 27)	116	1.177
Osiguranje	92	117
Troškovi oglašavanja	68	64
Stipendije	56	58
Troškovi marketinga	42	46
Troškovi upotrebe autoceste za vlastite potrebe	37	41
Reprezentacija	25	37
Troškovi naknada fizičkim licima (ugovori o djelu)	15	63
Gubici od rashodovanja i prodaje stalnih sredstava	10	21
Umanjenje vrijednosti TAG uređaja	6	25
Umanjenje vrijednosti potraživanja (Napomene 17 i 20)	2	5.000
Troškovi nadzora nakon aktiviranja projekta	-	90
Ostalo	65	37
Ukupno	11.542	8.980

11. FINANSIJSKI PRIHODI

	2018. KM 000	2017. KM 000
Prihodi od kamata	16	12
Pozitivne kursne razlike	-	8.241
Ukupno	16	8.253

12. FINANSIJSKI RASHODI

	2018. KM 000	2017. KM 000
Rashodi od kamata	7.882	8.460
Negativne kursne razlike, neto	5.824	-
Ukupno	13.706	8.460

JP AUTOCESTE FEDERACIJE BIH D.O.O. MOSTAR
NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. DECEMBRA 2018.

---

13. POREZ NA DOBIT

Odredbama Zakona o cestama FBiH definisano je da Društvo ne posluje na komercijalnoj osnovi niti je osnovano radi sticanja dobiti, već svoje aktivnosti obavlja na osnovu odobrenog plana i programa rada od strane Federacije BiH. Razlika javnih prihoda i javnih rashoda Društva predstavlja finansijski rezultat koji je neoporeziv. Iskazani finansijski rezultat ne može biti predmet ponovne raspodjele na dividendu ili povećanje kapitala. Finansijski rezultat se raspoređuje na obaveze prema planiranoj namjeni. Ovako stvorene obaveze predstavljaju izvor sredstava koji će se utrošiti isključivo za upravljanje, građenje, rekonstrukciju, održavanje i zaštitu javnih cesta. Društvo je prvo bitno predalo prazne poreske prijave za 2016. i 2017. godinu uz Izjavu o oslobođanju od poreza na dobit, pozivajući se na član 94. "Zakona o cestama Federacije BiH", koji definiše da razlika javnih prihoda i javnih rashoda upravitelja javnih cesta predstavlja finansijski rezultat koji je neoporeziv. Početkom 2019. godine, Društvo je izmijenilo porezne prijave za 2016. i 2017. godinu u smislu da je kao neto rezultat iskazalo razliku između prihoda i troškova ostvarenih od naplate putarina i po tom osnovu je ostvarilo porezne gubitke, a isto je provedeno i za 2018. godinu, kako je vidljivo iz tabele ispod.

	2018. KM 000	2017. KM 000
Gubitak prije oporezivanja	(83.592)	(66.445)
Porezno nepriznati rashodi	134	1.204
Porezno nepriznati prihodi	(103)	-
Osnovica za obračun poreza na dobit	(83.561)	(65.241)
Porez na dobit u zemlji po stopi od 10%	-	-
Trošak poreza na dobit	-	-

14. NEMATERIJALNA IMOVINA

Promjene na nematerijalnoj imovini tokom 2018. godine se mogu prikazati kako slijedi:

	Projektna dokumentacija i pravo korištenja tuđeg zemljišta KM 000	Softver KM 000	Ulaganja u tuđu imovinu KM 000	Nematerijalna imovina u pripremi KM 000	Ukupno KM 000
<u>Nabavna vrijednost</u>					
Na dan 1. januara 2018.	22.018	4.037	3.108	31.295	60.458
Povećanja	-	-	-	3.019	3.019
Prenos sa/na	55	23	-	(78)	-
Na dan 31. decembra 2018.	22.073	4.060	3.108	34.236	63.477
<u>Akumulirana amortizacija</u>					
Na dan 1. januara 2018.	18.451	3.303	-	-	21.754
Trošak amortizacije za godinu	501	451	-	-	952
Umanjenje vrijednosti *	-	-	-	8.883	8.883
Na dan 31. decembra 2018.	18.952	3.754	3.108	8.883	31.589
<u>Neto knjigovodstvena vrijednost</u>					
Na dan 31. decembra 2018.	3.121	306	3.108	25.353	31.888
Na dan 1. januara 2018.	3.567	734	3.108	31.295	38.704

* Na osnovu Odluke o umanjenju vrijednosti izvršenih ulaganja u projektnu dokumentaciju broj 01-653-3/19 od 4. februara 2019. godine Društvo je izvršilo umanjenje vrijednosti ulaganja na dionici Tarčin – Konjic zbog izmjene prvo bitne trase uslijed odustajanja od jednog dijela dionice.

Kapitalna ulaganja tokom 2018. godine odnose se na izrade idejnog projekta i studijske dokumentacije, te nabavku softvera.

JP AUTOCESTE FEDERACIJE BIH D.O.O. MOSTAR
NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. DECEMBRA 2018.

---

14. NEMATERIJALNA IMOVINA (NASTAVAK)

Promjene na nematerijalnoj imovini tokom 2017. godine se mogu prikazati kako slijedi:

	Projektna dokumentacija i pravo korištenja tuđeg zemljišta KM 000	Softver KM 000	Ulaganja u tuđu imovinu KM 000	Nematerijalna imovina u pripremi KM 000	Ukupno KM 000
<u>Nabavna vrijednost</u>					
Na dan 1. januara 2017.	19.278	3.990	12.865	32.630	68.763
Povećanja	-	-	-	1.233	1.233
Prenos sa/na	2.740	47	-	(2.787)	-
Isknjiženje po Odluci Vlade FBiH	-	-	(9.757)	-	(9.757)
Prenos po Odluci Vlade FBiH	-	-	-	321	321
Umanjenje (Napomena 10)	-	-	-	(102)	(102)
Na dan 31. decembra 2017.	22.018	4.037	3.108	31.295	60.458
<u>Akumulirana amortizacija</u>					
Na dan 1. januara 2017.	18.409	2.581	-	-	20.990
Trošak amortizacije za godinu	42	722	-	-	764
Na dan 31. decembra 2017.	18.451	3.303	-	-	21.754
<u>Neto knjigovodstvena vrijednost</u>					
Na dan 31. decembra 2017.	3.567	734	3.108	31.295	38.704
Na dan 1. januara 2017.	869	1.409	12.865	32.630	47.773

Kapitalna ulaganja tokom 2017. godine odnose se na sticanje prava korištenja tuđeg zemljišta, nabavke licenci, izrade projektne dokumentacije i sl.

15. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA

Promjene na materijalnoj imovini tokom 2018. godine se mogu prikazati kako slijedi:

	Zemljište KM 000	Gradičinski objekti KM 000	Oprema, namještaj i vozila KM 000	Investicije u toku KM 000	Ukupno KM 000
<u>Nabavna vrijednost</u>					
Na dan 1. januara 2018.	150.552	1.336.024	105.216	250.168	1.841.960
Povećanja	-	-	-	121.349	121.349
Prenos sa/na	9.173	34	1.669	(10.876)	-
Rashodovanja	-	-	(78)	-	(78)
Na dan 31. decembra 2018.	159.725	1.336.058	106.807	360.641	1.963.231
<u>Akumulirana amortizacija</u>					
Na dan 1. januara 2018.	-	95.231	41.978	-	137.209
Trošak amortizacije	-	20.490	11.784	-	32.274
Rashodovanja	-	-	(62)	-	(62)
Na dan 31. decembra 2018.	-	115.721	53.700	-	169.421
<u>Neto knjigovodstvena vrijednost</u>					
Na dan 31. decembra 2018.	159.725	1.220.337	53.107	360.641	1.793.810
Na dan 1. januara 2018.	150.552	1.240.793	63.238	250.168	1.704.751

JP AUTOCESTE FEDERACIJE BIH D.O.O. MOSTAR
NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. DECEMBRA 2018.

---

15. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA (NASTAVAK)

Ulaganja su izvršena na sljedećim dionicama autoceste:

Dionica	2017. KM 000
Zenica Sjever - Drivuša	84.972
Svilaj - Odžak	43.625
Počitelj - Bijača	4.334
Donja Gračanica - Nemila	3.255
Jošanica – Vlakovo (Sarajevska obilaznica)	1.552
Tarčin - Konjic	454
Vlakovo - Tarčin	159
Kakanj - Jošanica	65
Ostala ulaganja (građevinski objekti, oprema, zemljište itd.)	1.128
Ukupno	139.544

16. POTRAŽIVANJA ZA DATE DUGOROČNE AVANSE

	31.12.2018. KM 000	31.12.2017. KM 000
Euroasfalt d.o.o. Sarajevo	7.000	8.493
Hering d.d. Široki Brijeg	4.295	388
Strabag AG, Austria	815	2.153
JP Elektroprivreda BiH d.d. Sarajevo	329	329
Zavod za zaštitu spomenika	36	-
EGIS International Francuska	-	263
MRM export import d.o.o. Ljubuški	-	53
Ukupno	12.475	11.679

17. OSTALA DUGOROČNA POTRAŽIVANJA

	31.12.2018. KM 000	31.12.2017. KM 000
JP Ceste FBiH d.o.o. Sarajevo	25.000	25.000
Umanjenje vrijednosti ostalih dugoročnih potraživanja	(5.000)	(5.000)
Ukupno	20.000	20.000

Kretanje na umanjenju vrijednosti ostalih dugoročnih potraživanja mogu se prikazati kako slijedi:

	2018. KM 000	2017. KM 000
Stanje na dan 1. januara	5.000	-
Povećanje umanjenja vrijednosti (Napomena 10)	-	5.000
Stanje na dan 31. decembra	5.000	5.000

JP AUTOCESTE FEDERACIJE BIH D.O.O. MOSTAR
NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. DECEMBRA 2018.

---

20. OSTALA POTRAŽIVANJA (NASTAVAK)

* Obzirom da se prikupljena sredstva od akciza naplaćuju na mjesecnoj osnovi, Društvo je na dan 31. decembra 2018. godine evidentiralo potraživanje po osnovu akciza za mjesec decembar u iznosu od 13.433 hiljade KM koliko je naplaćeno početkom januara 2019. godine.

** Na dan 31. decembra 2018. godine Društvo je iskazalo potraživanja i odloženi prihod u visini utrošenih sredstava za eksproprijaciju zemljišta za brzu cestu Lašva – Nević Polje, te po osnovu datog avansa za izvođenje radova probijanja glavne i servisne cijevi i izradu primarne podgrade cestovnog tunela Hranjen u okviru brze ceste Prača – Goražde. Prethodno navedeno je evidentirano na osnovu odluka Vlade FBiH broj 966/2018 i 1466/2018 o usvajanju programa utroška dijela sredstava „Kapitalni transferi javnim preduzećima – transfer za izgradnju autocesta i brzih cesta“. finansiranje izgradnje brzih cesta Lašva - Nević polje i Prača – Goražde LOT 1 tunel Hranjen, gdje je Društvo implementator programa.

Kretanje na umanjenju vrijednosti sumnjivih i spornih ostalih potraživanja može se prikazati kako slijedi:

	2018. KM 000	2017. KM 000
Stanje na dan 1. januara	4	4
Povećanje umanjenja vrijednosti (Napomena 10)	2	-
Stanje na dan 31. decembra	6	4

21. KRATKOROČNI DEPOZITI

	Rok dospjeća	Kamatna stopa	31.12.2018. KM 000	31.12.2017. KM 000
Bosna Bank International d.d. Sarajevo	8.9.2018.	0,95%	-	3.000
Bosna Bank International d.d. Sarajevo	8.6.2018.	0,60%	-	2.000
Ukupno			-	5.000

22. NOVAC I NOVČANI EKVIVALENTI

		31.12.2018. KM 000	31.12.2017. KM 000
Transakcioni računi kod banaka		77.550	110
Devizni računi kod banaka		1.194	13
Blagajna		100	273
Ukupno		78.844	396

23. OSNIVAČKI KAPITAL

Kapital Društva na dan 31. decembra 2018. i 2017. godine može se prikazati kako slijedi:

	% vlasništva	31.12.2018. KM 000	% vlasništva	31.12.2017. KM 000
Federacija Bosne i Hercegovine	100,00	2	100,00	2
Ukupno	100,00	2	100,00	2

JP AUTOCESTE FEDERACIJE BIH D.O.O. MOSTAR
NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. DECEMBRA 2018.

---

23. OSNIVAČKI KAPITAL (NASTAVAK)

Kapital Društva registrovan je kod Općinskog suda u Mostaru Rješenjem o registraciji broj Tt-O-852/10 od 28. oktobra 2010. godine. Posljednje Rješenje o registraciji kod Općinskog suda u Mostaru broj Tt-O-445/17 od 15. novembra 2018. godine odnosilo se na brisanje jednog od izvršnih direktora za opće, kadrovske i pravne poslove i upis novog v.d. izvršnog direktora kao člana Uprave Društva.

24. OBAVEZE PO OSNOVU ZADRŽANIH RETENCIJA

	31.12.2018. KM 000	31.12.2017. KM 000
Euroasfalt d.o.o. Sarajevo	2.188	9.103
Strabag AG, Austria	1.938	4.435
Hering d.d. Široki Brijeg	1.275	2.362
Ipsa institut d.o.o. Sarajevo	49	-
HP Investing d.o.o. Mostar	7	-
Divel d.o.o. Sarajevo	-	11
Erax invest d.o.o. Banovići	-	1
Ukupno	5.457	15.912

Prema ugovorenim uslovima sa izvođačima radova, retencije se obračunavaju u procentu od 5 do 10% od vrijednosti ispostavljene situacije, na period od 60 dana.

25. OBAVEZE PO OSNOVU DUGOROČNIH KREDITA

	Kamatna stopa u %	Rok povrata	31.12.2018. KM 000	31.12.2017. KM 000
Evropska investiciona banka (EIB)	0,43 – 1,35 6mEuribor	10.1.2039.	460.172	467.694
Evropska banka za obnovu i razvoj (EBRD)	+ 1,00	20.2.2029.	275.258	245.470
OFID-OPEC Fond za međunarodni razvoj	3,00	15.3.2034.	81.933	66.210
Razvojna banka FBiH Sarajevo	3,50 - 4,00	17.3.2025.	45.513	55.195
Kuvajtski fond za arapski ekonomski razvoj	2,50	1.9.2039.	55.202	36.578
Podzbir			918.078	871.147
Umanjeno za tekuće dospijeće dugoročnih kredita (Napomena 28)			(62.766)	(55.521)
Ukupno			855.312	815.626
Dugoročni krediti dospijevaju na naplatu kako slijedi:				
Po pozivu ili u roku od godine dana			62.766	55.521
U drugoj godini			79.841	61.689
Od treće do, uključivo, pete godine			244.767	228.970
Preko pet godina			530.704	524.967

JP AUTOCESTE FEDERACIJE BIH D.O.O. MOSTAR
NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. DECEMBRA 2018.

---

25. OBAVEZE PO OSNOVU DUGOROČNIH KREDITA (NASTAVAK)

Sredstva pozajmljena od Evropske investicione banke (EIB) odnose se na obavezu u skladu sa Ugovorom o podzajmu potpisanoj sa Federacijom BiH od 22. decembra 2011. godine, a na osnovu ugovora o finansiranju koji je Bosna i Hercegovina potpisala sa Evropskom investicionom bankom od 18. decembra 2008. godine. Iznos odobrenog kredita je 75 miliona EUR. Prema ugovorenim uslovima, kredit je odobren u svrhe finansiranja projekta koridor Vc (izgradnja dionice Drivuša – Kakanj). Period otplate kredita definisan je najkasnije 6 godina od uplate prve tranše, a plaćanje posljednje rate će biti najranije 4, a najviše 25 godina od dana uplate posljednje tranše.

Dana 22. avgusta 2012. godine, Vlada Bosne i Hercegovine je potpisala Ugovor o finansiranju sa Evropskom investicijskom bankom kojim su odobrena sredstva u iznosu od 166 miliona EUR u svrhu izgradnje 31 km autoceste na Koridoru Vc. Projekt je podijeljen u dvije glavne dionice kako slijedi: dionica dužine 20,35 km od Vlakova do Tarčina i dionica dužine 10,76 km na sjevernoj granici sa Hrvatskom, od Svilaja do Odžaka. Početkom aprila 2013. godine potpisani su supsidijarni ugovori sa JP Autoceste FBiH i Ministarstvima finansija FBiH. Period otplate kredita definisan je u periodu od 25 godina sa grace periodom od 4 godine. Sredstva su bila raspoloživa do 5. decembra 2015. godine, međutim ista su u potpunosti povučena tokom 2014. godine.

Sredstva pozajmljena od Evropske banke za obnovu i razvoj (EBRD) odnose se na obavezu u skladu sa Ugovorom o podzajmu potpisanoj sa Federacijom BiH od 22. decembra 2011. godine, a na osnovu ugovora o zajmu koji je Bosna i Hercegovina potpisala sa Evropskom bankom za obnovu i razvoj od 28. oktobra 2008. godine. Iznos odobrenog kredita je 180 miliona EUR. Prema ugovorenim uslovima, kredit je odobren u svrhe finansiranja projekta koridor Vc (četiri projekta: 1. dionica Kakanj – Drivuša; 2. dionica Vlakovo – Tarčin, 3. dionice Počitelj – južna granica i Odžak – sjeverna granica, 4. konsultantske usluge). Period otplate kredita je u 24 polugodišnje rate, sa grace periodom od pet godina. Ugovorom je predviđeno da će Društvo plaćati 0,5% naknade za nepovučeni iznos sredstava na godišnjem nivou. Sredstva su se mogla koristiti do 31. decembra 2014. godine. Nadalje, tokom 2017. i 2018. godine Društvo je potpisalo Podugovor o zajmu sa Federacijom BiH za projekte koridor Vc poddionica Buna – Počitelj i poddionica Donja Gračanica – Tunel Zenica, te projekat Donja Gračanica (Tunel pečuj – Klopče) i dionica Svilaj – Odžak. Ukupno odobrena sredstva po pomenutim projektima iznose 156 miliona EUR-a. Period otplate kredita je 11 godina, uz uključen grace period od 4 godine. Po ovim kreditima na dan 31. decembra 2018. godine Društvo nije povuklo sva sredstva.

Dana 3. septembra 2014. godine potpisana je Sporazum o zajmu između Bosne i Hercegovine i OPEC Fond za međunarodni razvoj (OFID) za finansiranje izgradnje projekta koridor Vc (izgradnja poddionice Klopče – Donja Gračanica, komponenta A). Odobreni iznos zajma je 48 miliona USD, uz definisani grace period od 5 godina, te kamatnu stopu od 3%.

Društvo je tokom 2014. i 2017. godine potpisalo dva Ugovora o dugoročnim kreditima sa Razvojnom bankom FBiH u ukupnom iznosu od 68.000 hiljada KM. Sredstva su odobrena za finansiranje dijela druge faze izgradnje koridora Vc, dionica Vlakovo - Tarčin, poddionica Vlakovo – Lepenica, te za izmirenje obaveza po osnovu retencija iz 2016. godine. Krediti su odobreni na periode od 84 do 96 mjeseci uključujući grace periode od po 6 mjeseci.

Dana 24. novembra 2009. godine Ministarstvo finansija i trezora BiH potpisalo je kreditni sporazum sa Kuvačkim fondom za arapski ekonomski razvoj kojim su odobrena sredstva u iznosu od 10.500 hiljada KWD. Sredstva su odobrena za izgradnju dionice Kakanj - Donja Gračanica, poddionica Klopče - Drivuša dužine 24 km. Period otplate kredita je definisan u periodu od 25 godina uključujući 5 godina grace perioda. Sredstva su bila raspoloživa do 31. jula 2018. godine.

JP AUTOCESTE FEDERACIJE BIH D.O.O. MOSTAR
NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. DECEMBRA 2018.

---

26. OBAVEZE PO DUGOROČNIM VRIJEDNOSnim PAPIRIMA

	31.12.2018. KM 000	31.12.2017. KM 000
Obveznice	48.999	-
Ukupno	48.999	-

Dana 28. decembra 2018. godine izvršena je emisija 489.988 obveznica nominalne vrijednosti 100 KM po obveznicima. Rok dospijeća obveznica je 28. decembar 2020. godine sa godišnjom kamatnom stopom od 2,60%. Emisija obveznica potvrđena je kao uspješna Rješenjem Komisije za vrijednosne papiре broј 03/1-19-350/18 od 28. decembra 2018. godine. Kamata se isplaćuje dva puta godišnje i to na 31. mart i 30. septembar.

27. REZERVISANJA

	31.12.2018. KM 000	31.12.2017. KM 000
Rezervisanja za sudske sporove	1.332	1.444
Primanja zaposlenih u skladu sa MRS-om 19	809	702
Ukupno	2.141	2.146

Kretanja na rezervisanjima su prikazana u nastavku:

svi iznosi u hiljadama KM	Beneficije zaposlenim	Sudski sporovi	Ukupno
Stanje 1. januara 2017. godine	602	1.869	2.471
Povećanje rezervisanja (Napomena 10)	107	1.070	1.177
Smanjenje rezervisanja po osnovu isplata	(7)	(1.495)	(1.502)
Stanje 31. decembra 2017. godine	702	1.444	2.146
Povećanje rezervisanja (Napomena 10)	116	-	116
Smanjenje rezervisanja po osnovu isplata	(9)	(112)	(121)
Stanje 31. decembra 2018. godine	809	1.332	2.141

28. OBAVEZE PO OSNOVU KRATKOROČNIH KREDITA

	31.12.2018. KM 000	31.12.2017. KM 000
Raiffeisen bank d.d. BiH, rok dospijeća 3.3.2019., kamatna stopa 2,15%	6.000	10.000
Intesa SanPaolo banka d.d. Sarajevo, rok dospijeća 27.4.2018., kamatna stopa 2,00%	-	30.000
UniCredit Banka d.d. Mostar, rok dospijeća 11.2.2018., kamatna stopa 1,70%	-	6.000
Union banka d.d. Sarajevo, rok dospijeća 19.12.2018., kamatna stopa 2,60%	-	1.892
Tekući dio dugoročnih kredita (Napomena 25)	62.766	55.521
Ukupno	68.766	103.413

Obaveze po osnovu kratkoročnih kredita odobreni su na periode do 12 mjeseci, za finansiranje obrtnih sredstava.

JP AUTOCESTE FEDERACIJE BIH D.O.O. MOSTAR
NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. DECEMBRA 2018.

---

29. OBAVEZE PREMA DOBAVLJAČIMA

	31.12.2018. KM 000	31.12.2017. KM 000
Dobavljači u zemlji	20.307	17.561
Dobavljači u inostranstvu	7.163	5.542
Ukupno	27.470	23.103

30. OSTALE OBAVEZE

	31.12.2018. KM 000	31.12.2017. KM 000
Odloženi prihodi po Odlukama *	7.690	-
Rezervisanja za kratkoročne retencije **	3.916	4.608
Odgođeni prihod po osnovu donacije EIB-a ***	3.889	3.889
Obaveze za kamate	3.134	2.572
Ukalkulisane obaveze perioda****	2.254	315
Odgođeni prihodi po osnovu prodaje putem ACC uređaja	1.689	1.533
Obaveze prema zaposlenima	775	715
Obaveze za poreze i doprinose	503	463
Obaveze za takse po kreditima na nepovučena sredstva	461	-
Ostalo	38	108
Ukupno	24.349	14.203

* Na dan 31. decembra 2018. godine Društvo je iskazalo potraživanja i odloženi prihod u visini utrošenih sredstava za eksproprijaciju zemljišta za brzu cestu Lašva – Nević Polje, te po osnovu datog avansa za izvođenje radova probijanja glavne i servisne cijevi i izradu primarne podgrade cestovnog tunela Hranjen u okviru brze ceste Prača – Goražde. Prethodno navedeno je evidentirano na osnovu odluka Vlade FBiH broj 966/2018 i 1466/2018 o usvajanju programa utroška dijela sredstava „Kapitalni transferi javnim preduzećima – transfer za izgradnju autoceste i brzih cesta“ finansiranje izgradnje brzih cesta Lašva - Nević polje i Prača – Goražde LOT 1 tunel Hranjen, gdje je Društvo implementator programa.

JP AUTOCESTE FEDERACIJE BIH D.O.O. MOSTAR
NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. DECEMBRA 2018.

---

30. OSTALE OBAVEZE (NASTAVAK)

** Analitika kratkoročnih retencija može se prikazati kako slijedi:

	31.12.2018. KM 000	31.12.2017. KM 000
Strabag AG Austrija	1.938	1.892
Hering d.d. Široki brijeg	1.638	2.362
BS Telekom Solutions d.o.o. Sarajevo	84	98
Ipsa Institut d.o.o. Sarajevo	64	52
GP Bosnaputevi d.d. Sarajevo	61	61
Divel d.o.o. Sarajevo	61	26
HP Investing d.o.o. Mostar	31	-
Sarajevoputevi d.d. Sarajevo	22	21
Građevinar Fajić d.o.o. Mostar	-	13
Ostalo	17	83
Ukupno	3.916	4.608

*** Odgođeni prihod odnosi se na sporazum o finansiranju između Evropske Investicione Banke i JP Autocesta FBiH d.o.o. za finansiranje konsultantskih usluga u vezi savjetodavne pomoći u realizaciji infrastrukturnih projekata na autocesti koridor Vc (poddionica puta Počitelj - Zvirovići) u maksimalnom iznosu od 2 miliona EUR-a.

**** Ukalkulisane obaveze perioda najvećim dijelom se odnose na fakture za izvedene građevinske radove (privremene situacije) koje su primljene tek u januaru 2018. godine, te na ukalkulisane troškove perioda i usluge nadzora nad poddionicama.

31. PREUZETE OBAVEZE

Kao što je navedeno u Napomeni 25, Društvo su odobrena kreditna sredstva u ukupnom iznosu od 1.482.522 hiljade KM, od čega je na dan 31. decembra 2018. godine povučeno 1.193.987 hiljada KM.

32. POTENCIJALNE OBAVEZE

Prema izjavi Uprave, na dan 31. decembra 2018. godine protiv Društva su se vodili sudski postupci ukupne vrijednosti od 17.039 hiljada KM (31. decembra 2017. godine: 20.097 hiljada KM). Društvo je formiralo rezervisanja po osnovu sudskih sporova za naknadu štete u procijenjenom iznosu od 1.332 hiljade KM (31. decembra 2017. godine: 1.444 hiljada KM). Također, prema izjavi Uprave, Društvo je na dan 31. decembra 2018. godine imalo aktivnih bankarskih garancija u iznosu od 113.380 hiljada KM.

Tokom jula 2016. godine Društvo je zaprimilo Rješenje broj 13/09-3-15-11-1309/16 od strane Porezne uprave FBiH o dodatno utvrđenim obavezama, a po osnovu prethodno dostavljenog Zapisnika o izvršenoj kontroli broj 13/09-3-15-10-1309/16 od 17. juna 2016. godine. Dodatno utvrđene obaveze se odnose na obaveze po osnovu poreza na dobit za period 2011. - 2015. godina, poreza na dohodak od samostalne i nesamostalne djelatnosti, te zateznih kamata. Na navedeno Rješenje, dana 3. avgusta 2016. godine podnesena je žalba broj 01-2254-6/16 kojom Društvo osporava sve dodatno utvrđene obaveze, i to obrazloženjem da Porezna uprava pri utvrđivanju obaveza nije uzela u obzir, osim Zakona o porezu na dobit i relevantne članove Zakona o cestama FBiH, kojima je definisana djelatnost upravitelja javnih cesta, način finansiranja, te činjenica da kod Društava koja ne posluju na komercijalnoj osnovi, razlika javnih prihoda i javnih rashoda predstavlja finansijski rezultat koji je neoporeziv. Dana 24. avgusta 2016. godine Društvo je uputilo Poreznoj upravi dopunu žalbe na osnovu izjašnjenja v.d. direktora Porezne uprave od 22. avgusta 2016. godine broj 13/04-49-1-1829/16. Pomenutim izjašnjenjem v.d. direktor je iznio mišljenje o tome da inspektorji pri kontroli nisu postupili po svim važećim zakonima, tj. nisu trebali izvršiti obračun i naložiti uplatu poreza na dobit u iznosu od 33.394 hiljade KM, te zatezne kamate u iznosu od 11.865 hiljada KM.

JP AUTOCESTE FEDERACIJE BIH D.O.O. MOSTAR
NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. DECEMBRA 2018.

---

32. POTENCIJALNE OBAVEZE (NASTAVAK)

Međutim, skrećemo pažnju da je Društvo na osnovu upita, dana 29. juna 2016. godine zaprimilo mišljenje Ministrike Federalnog ministarstva finansija koje potvrđuje ranije navode Porezne uprave da je Društvo ipak obveznik poreza na dobit. Dana 22. avgusta 2017. godine Društvu je ispostavljeno Dopunsko Rješenje broj 13/09-3-15-11-1309-1/16, kojim se definiše da je porezni obveznik (Društvo) dužan obračunati zakonski propisane zatezne kamate za dane kašnjenja od 30. aprila 2016. do dana kada se izvrši uplata, te da se prigovor Društva na prvobitni Zapisnik odbacuje kao neutemeljen. Tokom oktobra 2017. godine Društvo je uložilo žalbu na dopunsko rješenje. Skrećemo pažnju da su prvobitno prijave poreza na dobit za 2017. i 2016. godinu predate bez unesene porezne osnovice i utvrđenih poreznih obaveza. Međutim, tokom januara 2019. godine Društvo je izmijenilo porezne prijave za 2016. i 2017. godinu na osnovu poziva Porezne uprave iz novembra 2018. godine, gdje je neto rezultat za obje godine prikazan kao razlika između ukupnih troškova i ukupnih prihoda umanjениh za prihode od akciza, izdavanja cestovnog zemljišta, te taksi za korištenje autopista, i po tom osnovu je iskazan neto gubitak (Napomena 13).

33. TRANSAKCIJE SA POVEZANIM STRANAMA

Članovima Uprave i Nadzornog odbora isplaćene su tokom godine sljedeće naknade:

	2018. KM 000	2017. KM 000
Bruto plate članova Uprave	395	463
Naknade članovima Nadzornog odbora	77	77
Ostale naknade članova Uprave	8	9
Ukupno	480	549

34. DOGAĐAJI NAKON DATUMA BILANSA STANJA

Nastavno na događaje opisane u Napomeni 32 Potencijalne obaveze, dana 19. decembra 2018. godine Društvo je zaprimilo Nalog za prinudnu naplatu, a 31. januara 2019. godine i Rješenje o pokretanju postupka prinudne naplate. Obzirom da je Društvo ranije pokrenulo upravni spor protiv rješenja Federalnog ministarstva finansija, podnesen je zahtjev od strane Društva o odlaganju izvršenja što je Kantoalni sud u Sarajevu i potvrdio Rješenjem izdatim dana 21. januara 2019. godine. Nastavno na Rješenje Kantonalnog suda, dana 14. februara 2019. godine Kantonalni porezni ured Mostar, donio je Rješenje o prekidu postupka prinudne naplate poreznih obaveza do okončanja upravnog spora.

U skladu sa navodima Uprave, osim prethodno navedenih, ne postoje naknadni događaji koji bi mogli značajno uticati na finansijske izvještaje u razdoblju između završetka godine i datuma izdavanja ovog izvještaja.

JP AUTOCESTE FEDERACIJE BIH D.O.O. MOSTAR
NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. DECEMBRA 2018.

---

35. FINANSIJSKI INSTRUMENTI

Koeficijent zaduženosti

Uprava prati strukturu izvora finansiranja na mjesecnoj osnovi. Kao dio ovog praćenja, Uprava uzima u obzir trošak finansiranja i rizike povezane sa svakom od klase izvora finansiranja. Koeficijent zaduženosti na kraju godine može se prikazati kako slijedi:

	31.12.2018. KM 000	31.12.2017. KM 000
Primljeni krediti (i)	924.078	919.039
Novac i novčani ekvivalenti	(78.844)	(396)
Neto dug	845.234	918.643
 Kapital i ostali izvori sredstava (ii)	 936.386	 818.888
 Neto koeficijent zaduženosti	 0,90	 1,12

(i) Krediti obuhvataju dugoročne i kratkoročne kredite, kao što je navedeno u Napomenama 25 i 28.

(ii) Kapital uključuje ukupan kapital i ostale izvore sredstava Društva.

Upravljanje valutnim rizikom

Društvo obavlja određene transakcije denominirane u stranim valutama, po osnovu kojih dolazi do izloženosti promjenama kursa stranih valuta. Izloženošću kursu valute se upravlja u okviru odobrenih parametara politika koji koriste terminske ugovore za strane valute. Knjigovodstvena vrijednost finansijskih obaveza Društva denominiranih u stranoj valuti na dan izvještavanja je kako slijedi:

	Obaveze	
	31.12.2018. KM 000	31.12.2017. KM 000
USD	81.933	66.210
KWD	55.202	36.578

Analiza osjetljivosti strane valute

Društvo je izloženo valutnom riziku u slučaju promjene kursa kuvajtskog dinara (KWD), te američkog dolara (USD). U nastavku je prikazana analiza efekata promjene kursa KM u iznosu na povećanje ili smanjenje vrijednosti KM za 10% u odnosu na USD. Po mišljenju Uprave, analiza osjetljivosti za EUR nije reprezentativna u smislu inherentnog valutnog rizika jer je u skladu sa Zakonom o Centralnoj banci Bosne i Hercegovine KM fiksno vezana za EUR. Izmjena kursa bi zahtjevala izmjenu zakona i usvajanje od Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine. 10% je stopa koja se koristi pri internom izvještavanju Uprave o riziku strane valute i predstavlja procjenu Uprave o razumno mogućim promjenama kurseva stranih valuta. Analiza se vrši samo za obaveze nominirane u stranoj valuti i predstavlja usklađenje njihove vrijednosti na kraju perioda za promjenu kursa od 10%. Efekat na dan 31. decembra 2018. godine, bi bio pozitivan/(negativan) u iznosu od 13.714 hiljada KM.

JP AUTOCESTE FEDERACIJE BIH D.O.O. MOSTAR
NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. DECEMBRA 2018.

35. FINANSIJSKI INSTRUMENTI (NASTAVAK)

Upravljanje kamatnim rizikom

Društvo je izloženo kamatnom riziku jer posuđuje sredstva po promjenjivim kamatnim stopama. Izloženost Društva riziku promjene kamatnih stopa po osnovu finansijsku imovine i obaveza je detaljno prikazana u Napomeni *Upravljanje rizikom likvidnosti*.

Analiza osjetljivosti kamatne stope

Analiza efekata promjene kamatne stope urađena je za finansijske instrumente za koje je Društvo izloženo kamatnom riziku na datum bilansa stanja. Za promjenljive kamatne stope analiza je urađena pod pretpostavkom da je nepodmiren iznos obaveza na dan bilansa stanja bio nepodmiren čitavu godinu. Promjena stope od 50 baznih jedinica (0,5%) koristi se za potrebe internog izvještavanja Upravi o riziku kamatnih stopa i predstavlja procjenu Uprave razumno mogućih promjena kamatnih stopa.

U slučaju povećanja, odnosno smanjenja kamatnih stopa za 50 baznih jedinica (0,5%), a da su sve ostale varijable ostale nepromijenjene:

- dobit za godinu koja je završila 31. decembra 2018. bi se smanjila/povećala za iznos od 3.677 hiljada KM (2017.: 3.566 hiljada KM), po osnovu izloženosti kamatnom riziku. Ovo se može pripisati izloženosti Društva po kreditima sa promjenjivim kamatnim stopama.

Osjetljivost Društva na rizik promjene kamatnih stopa se povećala tokom tekućeg perioda u odnosu na prethodni zbog povećanja varijabilnih dužničkih instrumenata.

Upravljanje kreditnim rizikom

Kreditni rizik se odnosi na rizik da druga strana neće ispuniti svoje ugovorne obaveze što će rezultirati finansijskim gubitkom Društva. Društvo je usvojilo politiku da posluje samo sa kreditno pouzdanim strankama i da obezbijedi dovoljno kolateralu, gdje se pokaže kao potrebno, kao sredstvo za umanjenje rizika i finansijskih gubitaka.

Upravljanje rizikom likvidnosti

Krajnja odgovornost za upravljanje rizikom likvidnosti leži na Upravi Društva, koja je izgradila odgovarajući okvir za upravljanje rizikom likvidnosti u skladu sa kratkoročnim, srednjoročnim i dugoročnim potrebama za upravljanje likvidnošću Društva. Društvo upravlja ovim rizikom održavanjem adekvatnih rezervi, kreditima od strane banaka kao i ostalim izvorima finansiranja, time što konstantno nadgleda prognozirane i stvarne novčane tokove i uspoređuje profile dospijeća finansijske imovine i obaveza.

Tabele za kamatni rizik i rizik likvidnosti

Sljedeća tabela detaljno prikazuje preostala ugovorena dospijeća Društva za nederivativnu finansijsku imovinu. Tabela je načinjena na osnovu nediskontiranih novčanih tokova finansijske imovine uključujući i kamate na tu imovinu koje će biti zarađene osim na sredstva za koja Društvo očekuje da će se novčani tok pojaviti u drugom periodu.

Dospijeće nederivativne finansijske imovine

	Ponderisana prosječna kamatna stopa	Do 1 mjesec KM 000	1 - 6 mjeseci KM 000	6 - 12 mjeseci KM 000	1 - 5 godina KM 000	Preko 5 godina KM 000	Ukupno KM 000
31. decembar 2018.							
Beskamatno	-	17.644	-	20.000	-	-	37.644
Ukupno		17.644	-	20.000	-	-	37.644
31. decembar 2017.							
Beskamatno	-	11.842	-	20.000	-	-	31.842
Instrumenti sa fiksnom kamatnom stopom	0,81%	3	2.016	3.005	-	-	5.024
Ukupno		11.845	2.016	23.005	-	-	36.866

JP AUTOCESTE FEDERACIJE BIH D.O.O. MOSTAR
NAPOMENE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJЕ
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. DECEMBRA 2018.

---

35. FINANSIJSKI INSTRUMENTI (NASTAVAK)

Sljedeća tabela detaljno prikazuje preostala ugovorena dospijeća Društva za nederivativne finansijske obaveze. Tabela je načinjena na osnovu nediskontiranih novčanih tokova finansijskih obaveza na osnovu najranijeg datuma na koji se od Društva može tražiti da plati.

Dospijeće nederivativnih finansijskih obaveza

Ponderisana prosječna kamatna stopa	Do 1 mjesec KM 000	1 - 6 mjeseci KM 000	6 -12 mjeseci KM 000	1 - 5 godina KM 000	Preko 5 godina KM 000	Ukupno KM 000
31. decembar 2018.						
Beskamatno Instrumenti sa varijabilnom kamatnom stopom	-	24.937	19.033	-	-	43.970
Instrumenti sa fiksnom kamatnom stopom	0,86%	2.010	24.742	30.281	282.603	446.824
	2,90%	1.642	13.102	10.138	127.034	125.237
Ukupno	28.589	56.877	40.419	409.637	572.061	1.107.583
31. decembar 2017.						
Beskamatno Instrumenti sa varijabilnom kamatnom stopom	-	12.133	14.720	-	-	26.853
Instrumenti sa fiksnom kamatnom stopom	0,88%	1.127	26.740	25.732	256.180	460.711
	2,86%	994	52.984	9.065	69.051	108.407
Ukupno	14.254	94.444	34.797	325.231	569.118	1.037.844

Fer vrijednost finansijskih instrumenata

Fer vrijednost finansijske imovine i finansijskih obaveza određuje se na sljedeći način:

- Fer vrijednost finansijske imovine i finansijskih obaveza sa standardnim uslovima i kojima se trguje na aktivnim likvidnim tržištima određuje se prema kotiranoj tržišnoj cijeni;
- Fer vrijednost ostale finansijske imovine i finansijskih obaveza se određuje u skladu sa generalno prihvaćenim modelima određivanja cijena na osnovu analize diskontiranog novčanog toka korištenjem cijena iz postojećih tržišnih transakcija.